

64-11/22/70.

18. d.

177

BELÜGYMINISZTERIUM

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

Szigorúan titkos!
Különösen fontos!

10-21/22/1970.

066 számú példány

**A Magyar Népköztársaság
belügyminiszterének
0022. számú
PARANCSA**

HK 12/90

BM ut

Budapest, 1970. szeptember 25-én

Lássa (név, rendfokozat): Engedélyező aláírása: Betekintő aláírása: Év, hó, nap:

Dr. Bálint Ferencné r. őrgy.	<i>Bálint Ferencné</i>	Bálint Ferencné r. őrgy. X. 12.
Figlár Ferencné r. őrgy.	"	Figlár Ferencné r. őrgy. X. 13.
Oroszi Istvánné r. alez.	"	Oroszi Istvánné r. alez. X. 14.
Sömfais Lászlóné r. alez.	"	
Mikulás Károly r. alez.	"	
Hegyi József r. alez.	"	Hegyi József r. alez. X. 13.
Harangozó Szilveszterné szds.	"	Harangozó Szilveszterné szds. X. 15.
Dr. Molnár Lajosné r. alez.	"	Dr. Molnár Lajosné r. alez. X. 28.
Kósa Rudolfné r. őrgy.	"	Kósa Rudolfné r. őrgy. X. 16.
Anda Jánosné r. őrgy.	"	Anda Jánosné r. őrgy. X. 15.
Lovász Istvánné r. őrgy.	"	Lovász Istvánné r. őrgy. X. 15.
Tóth Béláné r. szds.	"	Tóth Béláné r. szds.
Szilágyi Imre r. alez.	"	Szilágyi Imre r. alez. X. 19.
Török Mihályné r. őrgy.	"	Török Mihályné r. őrgy. X. 28.
Vaszi Imre r. őrgy.	"	Vaszi Imre r. őrgy. X. 13.
Váradi Tibor r. őrgy.	"	Váradi Tibor r. őrgy. X. 13.

Jelen parancsról másolatot, vagy kivonatot készíteni tilos!

4.2. II - 10-21/22/1970
0022/1970 BM pcs.

10-21/22/1970.

**A Magyar Népköztársaság
belügyminiszterének
0022. számú
PARANCSA**

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

Budapest, 1970. szeptember 25-én

Tárgy: A kulturális területen folyó ellenséges tevékenység elleni operatív munka feladatai.

A külső és belső ellenséges erők nem adták fel szocialista társadalmi rendünk megdöntésének reményét. Az imperialista ideológiai diverzió alapján, ennek megvalósítására kidolgozott fellazítási taktika útján törek-szenek szocialista társadalmi rendünk lassú, fokozatos aláásására, gyengí-tésére és megdöntésére.

A burzsoá politikai platformról fellépők a „tiszta demokrácia” jelszava alatt a tőkés társadalmi rendszer restaurálását, a jobb- és baloldali revizionista politikai platformról ellenséges tevékenységet folytatók a „demokratikus szocializmus”, illetve az „igazi proletárdiktatúra” hangoztatásával a szocialista társadalmi rendszer megváltoztatását tervezik. Politikai, ideológiai alapállásuk különbözősége ellenére az ellenséges cselekmények síkján közös nevezőre jutnak.

Ellenséges tevékenységüket különösen kulturális területen fejtik ki.

A Belügyminisztérium szervei a kulturális területen folyó ellenséges tevékenység felderítésében, ellenőrzésében, dokumentálásában, megelőzé-sében, félbeszakításában számottevő eredményeket értek el. Szignalizációs jelentésekkel elősegítették az ellenséges célkitűzések leleplezését.

Operatív szerveink munkájában esetenként még politikai bizonytalan-ság tapasztalható az ellenséges tevékenység felismerésében, minősítésében. Gyakran határozatlanság mutatkozik az operatív munka kezdeményezésé-sében és intenzitásában, a differenciált, megelőző intézkedések megtételé-ben. Előfordul, hogy bűnüldöző tevékenység helyett vitás, vagy vitatható politikai nézetekkel foglalkoznak. Gyakori még, hogy a BM. egyes szervei olyan feladatokba is beavatkoznak, melyek ellátása és megoldása más állami szervek hatáskörébe tartozik.

Az imperialista ideológiai diverzió megvalósítása során a kulturális területen folyó, valamint bármely politikai platform alapján keletkező ellenséges tevékenység hatékonyabb felderítése, ellenőrzése, megelőzése, félbeszakítása érdekében

m e g p a r a n c s o l o m :

1. Az illetékes operatív szervek derítsék fel — személyekre és funk-cióra való tekintet nélkül — a kulturális élet — az irodalom, művészetek,

tudomány, sajtó, könyvtárak stb. — területén bármilyen platformon keletkező ellenséges tevékenységet folytató személyeket, külföldi és hazai szervezeteit, csoportjait, tevékenységük célját, tartalmát, módját, idejét.

Az ellenséges tevékenység gyors dokumentálása útján sokoldalú, differenciált intézkedésekkel előzzék és akadályozzák meg ellenséges tevékenység kibontakozását, segítsék az ellenséges szervezetek leleplezését.

2. Operatív ellenőrzés és bizalmas nyomozás alá kell vonni azokat a személyeket, csoportokat, szervezeteket, akik (amelyek):

- társadalmunk politikai és állami vezető szerveit, intézményeit támadva, a vezető szerepet más szervezetekkel, csoportokkal, erőkkel akarják felváltani; ilyen szervezetek illegális létrehozását tervezik, előkészítik, propagálják, vagy kezdeményezik;
- a Magyar Népköztársaság állami, társadalmi, politikai rendjét támadva, burkoltan restaurációra törekszenek, a „demokratikusabb”, „humánusabb”, „igazi proletárdiktatúra” jelszavának hangoztatása alapján a politikai rendszer megváltoztatását tervezik;
- a volt uralkodó osztályok, vagy más társadalmi rétegek — pl. értelmiség — társadalom-vezető szerepének létjogosultságát szervezetten hangoztatják, ilyen tartalmú, tudatos ellenséges zavarkeltésre alkalmas propagandát folytatnak;
- a Magyar Népköztársaság szövetségi, együttműködési és barátságai politikájának alapjait támadják, a proletár internacionalizmussal szemben a nacionalizmust tudatosan és szervezetten táplálják, a semlegességet hirdetik; ilyen tartalmú „műveket”, propagandaanyagokat titkos úton terjesztenek;
- bel- és külpolitikánk más alapelemeit, pl. a békés egymás mellett élés politikáját, gazdaságpolitikánkat stb. támadják, annak lejárására, megváltoztatására törekednek;
- az állam kulturális és tudománypolitikáját, irányító szerepét saját irányvonalukkal és csoportjaik tevékenységével kívánják felváltani;
- ellenséges terveik előkészítésére különböző — elsősorban kulturális és tudományos — pozíciók elfoglalására törekszenek;
- kapcsolatot tartanak az imperialista fellazítási taktikát megvalósító külföldi személyekkel és szervekkel. Tevékenységet fejtenek ki bármilyen formában — szóban, írásban, vagy ilyen irodalmi, művészeti stb. termékeknek a titkos közvetítésével — a fellazítási taktika érvényesülése érdekében;
- az imperialista, s hazánkkal szemben ellenséges más hatalmak hírszerző szerveivel való kapcsolatuk során politikai, kulturális, tudományos, gazdasági, katonai, hivatali és államtitkokat kiszolgáltattak. Titkos, vagy embargós adatokat, híreket kiadnak, kiszivárogtatnak;
- a budapesti — hazánkkal szemben ellenséges politikát folytató országok — külképviseleti szerveknek beosztottaival kapcsolatban állnak, s ennek alapján ellenséges fellazító tevékenységet folytatnak;
- kártevést, rombolást terveznek, folytatnak, vagy azzal gyanúsíthatók;
- az ország engedély nélküli elhagyását tervezik, ilyen cselekményre felbujtanak, elősegítik, ilyenről tudnak, s azt nem jelentik;

- irodalmi, publicisztikai, művészeti termékeket illegálisan külföldre juttatnak, ilyenről tudnak, vagy terveznek, erre felbujtanak, vagy azt elősegítik;
- demonstrációt, tüntetést szerveznek, legális rendezvényeket ilyen célra felhasználnak, vagy felhasználni akarnak;
- külföldi tartózkodásuk során a Magyar Népköztársaság állami, társadalmi, politikai érdekeit sértő magatartást tanúsítanak, ellenséges nyilatkozatokat tesznek;
- klubokat, irodalmi, zenei és egyéb művészeti egyesületeket, köröket ellenséges céljaik megvalósítására felhasználnak, vagy ezt tervezik.

3. Az operatív szervek a kulturális területen ellenséges cselekmények felderítésével, megelőzésével, megakadályozásával és megszakításával, a bűnüldözéssel foglalkozzanak. Az operatív ellenőrzés és a bizalmas nyomozás bevezetésének alapját az ellenséges cselekvés, vagy annak gyanúja képezze.

A tudomásunkra jutó negatív jelenségeket — amelyek nem igényelnek állambiztonsági intézkedéseket — a szolgálati út betartásával szignalizálni kell.

A BM. szerveinek **tilos** operatív ellenőrzést, vagy bizalmas nyomozást bevezetni:

- a kulturális élet szerveinek hivatásszerű tevékenységével, irányító, vezetői munkájával, kiadói politikájával, lap és folyóirat szerkesztőségek szerkesztési tevékenységével, műsorpolitikai kérdéseivel kapcsolatos negatív jelenségek esetén, amennyiben azok hibák, hanyagságok, hozzá nem értések megnyilvánulásai;
- a nyílt fórumokon folyó politikai viták során felmerülő hibás, káros nézeteket képviselőkkel szemben, amennyiben a fenti megnyilvánulások nem illegális tevékenységként jelentkeznek.

4. A kulturális életünkben elhelyezkedő ellenséges személyek felderítése és cselekményeinek feldolgozása során tartsák be a szocialista törvényességet.

A parancsnokok gondoskodjanak arról, hogy az operatív információk igénye, a beérkezett információk szelektálása, ellenőrzése, feldolgozás alá vonása, az elfekvő anyagok a 008/1966. sz. miniszteri utasításnak, valamint e parancs rendelkezéseinek megfeleljenek.

5. Biztosítsák az ellenséges cselekmények kiszélesedésének megelőzését, megakadályozását.

Az ellenséges tevékenységre vonatkozó adatok alapján a társadalmi veszélyesség mértéke szerint kell differenciálni a bírói úton történő felelősségrevonás kezdeményezése mellett.

Alapvető a különböző eljárási módok bizalmas nyomozati szakban való kezdeményezése és bátor alkalmazása. Ilyenek: rendőri felügyelet alá helyezés, kitiltás, rendőrhatalósági figyelmeztetés, figyelmeztető jellegű beszélgetések, kiszorítás kezdeményezése — a 0010/1966. számú miniszteri parancs alapján —, szignalizáció.

6. Operatív eszközökkel és kombinációkkal szakítsák félbe a hosszútávú fellazító tevékenységre berendezkedett, a törvényeinkkel összeütközést kerülő — de a legális lehetőségeket ellenséges célzattal kihasználó, „adott esetre” készülő, tervezgető — ellenséges személyek, csoportosulások tevékenységét;

- a beérkezett információk, jelzések szelektálása, gyors ellenőrzése útján;

- az 5. pontban meghatározott nyílt intézkedések mellett alkalmazták az operatív megelőzést, bomlasztást, leválasztást, elszigetelést, ellentétek szítását, a meglévő ellentétek kihasználását és mélyítését, a vezéregyéniségek lejárátását stb;
- használják ki az ellenséges körök lejárátására a közrendet, a közbiztonságot, a közkerkölcset sértők által elkövetett bűncselekményeket, szabálysértéseket stb;
- szükség esetén bátrabban és gyorsan kezdeményezzék és adatok szolgáltatásával segítsék elő, hogy illetékes állami szervek saját hatáskörükben intézkedéseket tegyenek egyes ellenséges magatartású személyek ellen, az ellenséges tevékenység megakadályozása érdekében.

Állandóan keresni kell az új operatív eljárási lehetőségeket az ellenséges tevékenység leleplezésére, bizonyíthatóságának fokozására. A tapasztalatok alapján javasoljanak jogszabály-módosításokat.

7. Az operatív eszközöket — hálózat, operatív technikai eszközök — a legfontosabb, legveszélyesebb ellenséges góccokra kell összpontosítani, s egyben biztosítani kell célszerűbb felhasználásukat, alkalmazásukat.

Az ellenséges személyek tevékenységének gyors felderítése érdekében, ahol szükséges, növelni kell az operatív eszközök számát és minőségét. **Különösen szükséges, fontos az ellenséges körökben mély felderítésre alkalmas, kvalifikált személyek hálózatunkba való beszerzése.** Az ügynöki beszerzések eredményessége érdekében, a vonatkozó parancsok betartása mellett bátrabban alkalmazzanak indirekt és más kombinált módszereket.

8. A kulturális területen támadó ellenséges személyek elhárítását elsősorban a vonalas elv alapján kell szervezni. A kulturális területen az objektum elven alapuló elhárítás folytatását, vagy új objektum elhárítás alá vonását — illetékességük szerint — a III/III. és III/II. csoportfőnök előzetesen engedélyezze. Azokat az objektumokat kell biztosítani, amelyek az ellenséges személyek által veszélyeztetettek, fertőzöttek, illetve kártevésre, diverzióra különösen érzékenyek. **Az operatív munkát nem a kulturális terület objektumaira, az objektum munkájára, hanem kulturális életünkben tevékenykedő, az egyes objektumokhoz is kötődő ellenséges személyekre, jelzésekre és ügyekre kell összpontosítani.**

9. A kulturális területen elhelyezkedő ellenséges személyek felderítése, feldolgozása, tevékenységük megakadályozása körültekintő, politikailag megalapozott, összehangolt operatív munkát igényel. Az egységesen értelmezett és érvényesülő politikai megítélés és operatív gyakorlat kialakítása, erősítése érdekében növelni kell a centralizmust. Ennek érdekében — a III/II. és a III/III. csoportfőnök útján — az ügyrend szerint meghatározott parancsnokhoz engedélyezésre fel kell terjeszteni:

- a bizalmas nyomozás bevezetésének javaslatát, s az ennek során alkalmazott főbb operatív intézkedéseket (3/e rendszabály alkalmazása, ügynöki beszerzések, bevezetések, külső figyelés, kutatás);
- a Kossuth-, Állami és különböző művészeti díjak tulajdonosai, a kiváló és érdemes művészek, az MTA tagjai és professzorok elleni bármilyen adminisztratív, vagy operatív intézkedést;
- a szektás platformról támadó ellenséges elemek elleni minden adminisztratív és operatív intézkedést, beleértve a jelzések ellenőrzését is;
- a kulturális életben tevékenykedő ellenséges személyek tervezett őrizetbevételét;
- a kulturális élet területein tervezett jelentősebb személyek beszerzését.

10. A BM. II. Főcsoportfőnökség operatív szervei nyújtsanak segítséget kulturális életünkben tevékenykedő ellenséges személyek felderítésében, feldolgozásában. Használják ki e terület irányába hírforrásaik lehetőségét, s az így keletkezett jelzéseket, adatokat rendszeresen küldjék meg — illetékesség alapján — a III/II. és a III/III. Csoportfőnökségnek.

A feladatok megoldása érdekében hatékonyabban működjön együtt a III/I., III/II. és III/III. Csoportfőnökség. A keletkezett és a rendelkezésre álló információkat — a szervek vezetői — kötelesek folyamatosan egymás rendelkezésére bocsátani.

11. Az eredményes operatív elhárító munka érdekében javítsák a kapcsolatot kulturális életünk társadalmi és állami vezetőivel.

Tovább kell javítani az illetékes párt- és állami szervek tájékoztatását.

Különös gondot kell fordítani az olyan tartalmú anyagok gyors továbbítására, melyek összefüggnek a párt- és kormányzati szervek tervezett aktuális politikai, kultúrpolitikai intézkedéseivel. Tájékoztatást kell adni elsősorban az ellenséges személyek, körök olyan elképzeléseiről, bomlasztó lépéseiről, megjelentetésre szánt írásairól stb., amelyek a tervezett intézkedéseket akadályozni szándékoznak. A megyei főkapitányságok ilyen információikat soron kívül terjesszék fel.

12. Jelen parancsom alapján a III. főcsoportfőnök adjon ki részletes irányelveket a gyakorlati feladatok megoldására. Ez egyidejűleg tartalmazza a III/II. és a III/III. Csoportfőnökség területi illetékességét is.

13. Jelen parancsomat a III/I., III/II., III/III., III/IV. Csoportfőnökség, a III/1., III/2., III/4., III/5., III/6., III/7. Osztály, a budapesti és megyei politikai osztályok teljes állománya számára tegyék oktatás tárgyává.

A II/I. Csoportfőnökség központi osztályain, továbbá a Határórség Felderítő Osztályán a személyi állománnyal ismertetni kell.

A parancsnokok gondoskodjanak arról, hogy a kulturális területen dolgozó állomány politikai és általános műveltségének tudatos fejlesztésével a követelményeknek megfeleljen.

BENKEI ANDRÁS s. k.

belügyminiszter

Kapják: miniszterhelyettesek,
Határórség országos parancsnoka,
főcsoportfőnök-helyettesek,
III/I—V. csoportfőnök, helyetteseik,
III/I—IV. Csoportfőnökség osztályvezetői,
III/1., 2., 4., 5., 6., 7. Osztály vezetői,
Határórség Felderítő Osztály vezetője,
budapesti, megyei rendőrfőkapitányok, politikai helyetteseik.
Készült: 135 példányban.